

GSB GROTESTEDEN blad 4

Streetwise in Groningen

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Inhoudelijk

Een lezer reageert op een aantal artikelen uit het GSB|blad. Deze keer: Lydia van Santen. Zij is GSB-coördinator in Leeuwarden. (MvdB)

‘Pijnlijk’

‘Een waarheid als een koe, natuurlijk, dat je niet óver, maar mét jongeren moet praten. Toch gebeurt het nog veel te weinig – dit verhaal maakt dat weer eens pijnlijk duidelijk. Met ons Jongerenplatform proberen we in Leeuwarden de invloed van jongeren op ons beleid wel te vergroten. Maar het kan altijd beter, en de reportage stimuleert dat gevoel.’

6 Streetwise Groningen

‘Veel oordelen’

‘Natuurlijk bladerde ik meteen naar dit artikel over de beoordeling van de MOP’s. Dit was niet de inzet van het GSB, is het gevoel dat mij bekruipt. Samenwerken om de stad te versterken, dat spreekt er niet uit. Wel veel oordelen, zonder rekening te houden met de lokale situatie. Vooral de opmerking over de vrouwenopvang stoort me. “Een behoorlijk aantal steden zet in op ambulante en preventieve zorg. Maar de outputdoelstelling van het rijk is om het aantal landelijke toegankelijke opvangplaatsen uit te breiden!” Maar dat is nu net niet de oplossing die Leeuwarden in samenspraak met de partners in de stad heeft gekozen. En dáár was het toch om te doen, om maatwerk? Ik wacht dan ook met spanning de uiteindelijke eindgesprekken af...’

10 MOP’s langs de meetlat

‘Slappe hap’

‘Cultuur vind ik een belangrijk item voor mijn stad. En dan lees je in het artikel over de cultuurimpuls dat wij in de ogen van OCW slappe hap leveren... Dat is wat minder, kan ik je vertellen. En ik ben het er ook niet mee eens. Wij maken in het kader van het ISV een duidelijke keuze, juist omdat we in de stad al veel doen aan cultuur. Dat neemt overigens niet weg dat ik het leuk vind om te lezen hoe andere steden met cultuur omgaan in hun stad. Dat artikel leg ik op het bureau van mijn collega!’

20 Cultureel bewustzijn in de stad

12 Inspiratie als rode draad

Moe van de onderhandelingen over de MOP’s? Even kwijt waar we het ook alweer voor doen? Volg de rode draad en laat u acht keer inspireren!

En verder

- 4 De stad: Roma in Slowakije
- 5 Nummer 30: Schiedam
- 22 Kruisbestuiving met Krakau
- 24 Het dilemma: Zorgzoekenden of zorgmijders
- 25 Kost dat? ID-banen
- 26 Proefballon: Complexomschrijvingen

Soms plaatjes draaien in een zaaltje bij de speeltuin. Maar verder: verveling
Foto's: Steef Meyknecht

Ambtenarij

Geert

Jongerecentra waar geen jongeren komen. Hangcontainers die op slot zitten. Er wordt wat geld gemorst in welzijnsland. 'Ambtenaren kennen de straat niet', zegt het Groningse fenomeen Geert Spieker. Tegelijkertijd weten de hangende jongens in Lewenborg wél hoe ambtenaren werken. 'Wie het hardst rellen trapt, krijgt een jeugdhonk.'

Aan de rand van het Groningse suikerdorp staat een roestige container op betonplaten. Zo Spartaans dat verder vernielen geen zin heeft. Hij is dan ook bedoeld voor hanggroepjongeren en die gelden hier in Hoogkerk als potentieel gevaarlijk sinds anderhalf jaar geleden fikse rellen uitbraken met de Mobiele Eenheid. Het raadslid dat een kijkje komt nemen, groet er twee twintigers op een manier zoals ze dat in Amerikaanse getto's doen. Het zijn Cnor en Flappy! Nee, laat die echte namen maar achterwege. Het duo (20 en 21 jaar oud) moet nog voor de rechter verschijnen. Om uit te leggen hoe dat nou zat met die uit de hand gelopen streetrace voor scooters. Ook niet zo handig was het om het privé-adres van een strenge motoragent te verspreiden. De goeemeente ziet ze een beetje als aanstichters.

Rellen gesust

Het raadslid is Geert Spieker en die kent de straat. Maar daarover later meer. Het gaat nu even om die containers. 'Ondingen', vindt Spieker. 'Pleisters op een gebroken been!' Pure geldverspilling bovendien. 'Het water staat er tot enkelhoogte. Het tocht en het is vies. Hier gaat geen weldenkend mens rondhangen in de wintermaanden.' Dat vertikelen de jongeren van het verstedelijkte arbeidersdorp dan ook. 'Hier staat nooit iemand', zegt Cnor. 'En wij al helemaal niet', vult Flappy aan. 'We zijn de rondhangleeftijd een beetje ontgroeid', zeggen de elektromonteurs in koor. Wat er dan te doen is voor de jeugd, wil het GSB|blad weten. Het blijft stil. 'Niet veel', zo blijkt. Soms draaien de jongens plaatjes in een zaaltje bij de speeltuin. 'Maar verder: verveling.' Behalve die keer in maart, toen ineens die rellen uitbraken. Cnor: 'Het mooie was dat we toen voor het eerst allemaal één waren. We hebben hier verschillende jongerengroepen. De dorpers uit Hoogkerk, de gefo's, de kampers. Die trekken nooit met elkaar op. Behalve tijdens die rellen. Eigenlijk was het een heel sociaal gebeuren.' Spieker, die destijds samen met ouders en jongerenwerkers uit beruchte wijken de

Spieker: 'Welzijnsintellectuelen bouwen dijken zonder te weten wat het water doet'

is niet streetwise

Geert Spieker: 'Ga éérst de straat op voordat je geld gaat uitgeven'

Foto's: Steef Meyknecht

rellen suste, keurt de agressie af. 'Maar ik begrijp donders goed waar het vandaan komt. En hoe het voelt.'

Babes en bier

Na de rellen besloot de gemeente om een jongeren centrum te bouwen. De eerste paal wordt binnenkort de grond in geslagen. 'Op de verkeerde plek', schamperen Cnor en Flappy. 'Maar ja, ons is niets gevraagd.' Ze hadden graag een *poll* gehouden onder hun vrienden. Die ontmoeten elkaar op hun mateloos populaire website www.cnorenflappy.nl. Bij gebrek aan beter is dit de digitale hangplek van Hoogkerk. Er hangt een undergroundsfeertje, maar de site oogt tegelijkertijd behoorlijk professioneel. Jongeren, zevenhonderd vaste leden sterk, posten er opnames van halsoverbrekende toeren in hun eigen Jackass-filmpjes. In het forum en de chatbox roepen jongeren wat ze willen. Over *babes* en bier, maar óók over de politiek. En dat interesseert raadslid Geert Spieker mateloos. Hij wil een digitale jongerenraad oprichten. 'Om de kennis van de straat rechtstreeks binnen te halen, want daaraan ontbreekt het bij beleidsmakers zo vaak.' De site van Cnor en Flappy vindt Spieker prachtig. Laagdremkelig, populair en onafhankelijk. 'Ik zoek natuurlijk wél een platform waar die gasten mogen roepen dat ze de wethouder maar een eikel vinden.' Cnor en Flappy knikken gretig. Schmierend: 'Hadden we trouwens al gezegd dat Geert een ge-wel-dige vent is? Echt een zegen voor de stad.'

Loftrompet

Dat vinden meer mensen. Nog niet zo lang geleden stak burgemeester Wallage op radio 1 de loftrompet af over het excentrieke raadslid van de Stadspartij Groningen. Geert Spieker (37) is van de straat. Zijn levensverhaal kent iedereen in Groningen. 'Ex-van alles en nog wat', staat steevast vermeld in artikelen over het fenomeen. Opgegroeid in de ruige Oosterpoort, de Jordaan van Groningen. Een kickbokser die ook buiten de ring het geweld niet schuwde. In de jaren tachtig één van de leiders van de Z-Side, de supporters van de plaatselijke FC. Iedereen weet dat hij coke snoof en dat hij in de bak zat. 'Nooit een geheim van gemaakt', zegt Spieker. Iedereen weet inmiddels ook dat hij tien

jaar geleden uit het diepe dal krabbelde. Het was nooit de bedoeling dat ik de veertig zou halen', zegt Spieker. 'Maar dat gaat me dus toch lukken.' Met veel moeite heeft Spieker zijn levensstijl veranderd. Nu is hij jongerenwerker (zelf noemt hij zich 'hanggroepjongerenwerker') in Stadskanaal. Daarnaast is hij raadslid in Groningen. Op 6 maart 2002 dendert Spieker op basis van voorkeurstemmen het stadhuis binnen. Zijn *maiden speech* maakt indruk. Spieker vertelt tijdens de gerucht makende toespraak over het zwarte verleden van drie vrienden. Over het verval. Spieker benoemt ook de oorzaken en remedies. De toespraak maakt veel emotie los.

Sjieke universiteit

Overigens is Spieker niet rechts of links. Het gaat hem naar eigen zeggen om alle burgers. De Groninger beperkt zich daarbij het liefst tot terreinen waar hij verstand van heeft. Jeugdcriminaliteit, voetbalgeweld en sociaal-maatschappelijke problemen. 'De *shit* van de samenleving is mijn specialiteit.' Zijn belangrijkste punt is dat beleidsmakers hun zin doordrijven, zonder naar de doelgroep te luisteren. 'Een ambtenaar die een dijk bouwt, begint met het water. Wat is de stroming? Hoe diep is het? Waar staat het water het hoogst? Logisch toch. Maar zodra het gaat om welzijn en veiligheid, dan werkt het ineens andersom. Dan bouwt de ambtenarij eerst een dijk. Naar eigen inzicht, want zo'n intellectueel type kan het weten. Die heeft daar immers jaren voor gestudeerd op een sjieke universiteit. En het water dient zijn knappe kop maar te volgen. Nou zo werkt het dus niet. Dit water, straatjongeren, laat zich niet in een richting duwen. Dan stromen ze juist de andere kant op.' Of we het willen zien, luidt de vraag. En even later staan we met Geert voor alweer een rondhangcontainer. Nu in zijn eigen bakermat, de Oosterpoortwijk.

'Low-key babbelen'

'Kijk dan. Het slot zit erop.' Aan de rand van de wijk staat een container achter metershoge hekken. Het is de JOAP: de Jongeren Ontmoetings- en Activiteitenplek. De stek doet eerder denken aan Guantanamo Bay. Bovendien zit de container op slot. Maria Ensing (22) komt langs op

haar brommertje. Net als Spieker is ze hier geboren en getogen. En net als Spieker is ze sinds kort jongerenwerker. Het tweetal haalt herinneringen op aan het roemruchte 'rauzen' van kerstbomen. 'Die container is een lachertje', stelt Maria terwijl ze een Marlboro Light opsteekt. In haar jeugd meed ze zulke plekken. 'Ons favoriete tijdverdrijf? Niks doen, rondhangen in portiekjes en blowen.' Volgens Maria wacht een nieuwe generatie ('in deze wijk barst het van de 12 en 13-jarigen') hetzelfde lot als er niets verandert. Echt rooskleurig ziet ze het niet in. 'Het geld is op hè. En de stichting Welzijn in Groningen ging voor de zomer ook al failliet.' Volgens Maria moeten ambtenaren meer contact zoeken met de jeugd. 'Lok ze met een evenement. R&B, streetdance, film en ga *low-key* babbelen om uit te zoeken wat hen beweegt.'

Spieker stelt dat ambtenaren niet *streetwise* zijn. 'Daardoor gaat er veel geld verloren. Ja hoor, ook GSB-geld.' Groningen mocht tot op heden zo'n 318 miljoen euro aan GSB-gelden spenderen. Vooral de economische vitaliteit heeft voorrang. In 2010 moeten er 25 duizend banen bijkomen. Ook jongeren vormen een speerpunt. Zo moet het aantal schoolverlaters lager (van 5,7 in 1999 naar 4,5 procent) en moet de jeugdcriminaliteit aangepakt (van 25 naar 22 jeugdige veelplegers per duizend inwoners). Dit jaar kreeg de stad er van minister De Graaf eenmalig 407 duizend euro bij voor verbetering van de veiligheid en de leefomgeving. 'Voor dat je dat geld gaat uitgeven, ga dan éérst de straat op', zegt Spieker. 'Nu gebeurt dat maar mondjesmaat en veel te ingewikkeld.' Spieker somt de schakels op tussen de straat en de plannenmakers. 'Jongerenwerker, een coördinator van de welzijnsinstantie, de wethouder, de beleidsambtenaar, het college en de raad. Het gros van die mensen praat niet met het groepje Antillianen of de drugs gebruikende jongeren bij de skatebaan, maar beslist er wel over.'

Foetsie!

Illustratief volgens Spieker is het lot van de dvd van Michael Kragt (17) en zijn vrienden. 'Nadat ik had gesproken in de publieke spreektijd

vlak voor een raadsvergadering, mochten we de problemen in onze wijk Lewenborg filmen. Met een professionele cameraman erbij.' De tiener legt uit dat hij het schijfje keurig op tijd heeft afgegeven in het stadhuis. Daar is de film zoekgeraakt tussen de ambtelijke molens. 'Foetsie, verdwenen', herhaalt Spieker tegen zijn teleurgestelde jonge vriend. 'Moet je nagaan. Die jongen durft het aan om een raad toe te spreken. Grote klasse. En dan zoiets. Dat is nou funest voor het vertrouwen in de gemeente.'

Met een baseballpetje op hangt Michael rond in de wijk Lewenborg. Michael en zijn vrienden spelen voetbal. Totdat het donker wordt. Want van de vele lantaarnpalen in de buurt, staat er geen eentje bij het trapveld. Vreemd eigenlijk, want wie voetbalt trapt geen heibel. Ondertussen zijn de jongens niet alleen. In deze wijk wonen bijna 1800 jongeren in de leeftijd tussen de 12

'De shit van de samenleving is mijn specialiteit'

en 23. Die gaan 's avonds zo'n beetje allemaal de straat op. 'Bij pa en moe voor de buis zitten, is ook niet geweldig.' Na GTST struikel je hier over de jongeren in de portieken. Vreemd genoeg zit het buurthuis nagenoeg leeg. Op een paar jonge tienermeisjes na. 'Dat buurthuis is pas gerenoveerd, maar daar komen we niet', stelt Michael. Het blijkt dat het jongerencentrum eigenlijk maar twee dagdelen per week open is voor de jeugd. Voor de rest zitten er veel handwerkclubs en vrouwenpraatgroepen. Overigens deed de gemeente wel wat voor jongerengroepen. De Antillianen kregen Ambiente. 'Maar daar komen we niet', zegt Michael. Nee, dat heeft niets met huidskleur te maken. 'Maar wel met muziek en andere interesses.' Hij schiet Spieker aan. 'Waarom kregen die jongens van De Kajuit in vredesnaam een container?'

De 17-jarige Michael: 'De meeste jongeren in deze buurt weten inmiddels wel hoe de ambtenaren en de politici denken. Zorg dat je een probleem wordt! Als je maar hard genoeg gaat rellen, dán krijg je vanzelf wel een leuk jeugdhonk.' (BdH)

